

INHOUD

AAN DE LEZER 9

EERSTE VOORDRACHT II

Dornach, 22 mei 1920

Thomas en Augustinus

Augustinus als voorganger van het thomisme. De twee vragen van Augustinus: naar het wezen van de waarheid en naar het kwaad. Zijn weg van het manicheïsme via het scepticisme naar het neoplatonisme, vervolgens naar het christendom. Over het wezen van het manicheïsme. Het zoeken van Augustinus naar het zintuigvrije geestelijke. Zijn daaruit voortkomende scepticisme in de zin van Plotinus. Zijn begrip van het christendom en zijn omvormen van de visie van Plotinus tot christelijke begrippen. Het probleem mensheid/individualiteit als grondslag van zijn predestinatieleer. – Het rijzen van de vraag naar de verhouding van de individueel verkregen begrippen voor de wereld in Thomas van Aquino en Albertus Magnus.

TWEEDE VOORDRACHT 35

Dornach, 23 mei 1920 – pinksterzondag

Het wezen van het thomisme

Het individueel-worden van het bewustzijn van Europese mensen sinds de laatste voorchristelijke eeuwen tot aan de scholastiek. Augustinus tussen de idee van het algemeen menselijke en de individualiteit. Pelagius als tegenwoordiger van het individualisme. De twee wegen van de mens naar het goddelijke bij Dionysius de Areopagiet. De verdere ontwikkeling van deze idee door Scotus Eriugena. Het inspelen van oeroude tradities van Plato, Aristoteles tot en met Plotinus in de scholastiek in de idee van de *universalia ante res*, in *rebus* en *post res*. Het worstelen in de scholastiek om de verhouding van de denkinhoud tot de geloofsinhoud. De leer van Averroës over de universaliteit van het verstand zonder de post-existentie van de mens. De onopgeloste vraag naar het doorchristelijken van het denken als het belangrijkste resultaat van de hoogscholastiek.

DERDE VOORDRACHT

61

Dornach, 24 mei 1920 – pinkstermaandag

De betekenis van het thomisme voor onze tijd

Het terugvallen van de mensheid na het realisme van Thomas van Aquino en Albertus Magnus in het nominalisme. Duns Scotus. Voortzetting van het worstelen om de vraag van de werkelijkheid van het bestaan in de geestesgeschiedenis. Leibnitz, Descartes. Het beleven van Christus in het denken bij Spinoza. Zijn uitwerking op Goethe. Het helemaal opgaan in de subjektiviteit bij Locke en het bouwen op zintuiglijke waarneming bij Bacon van Verulam. Hume. De grenzen van de kennis tegenover de spirituele wereld (geloofswaarheden) bij Thomas en Albertus, en de grenzen van de kennis tegenover de materiële wereld in de 19de eeuw. Du Bois-Reymond. De uiterste konsekventie van het nominalisme in Kant. Zijn abstracte geloofsinhouden. Fichte als zijn tegenstander. Het opkomen van het materialisme. Goethes oppakken van het thomisme met de wending naar de natuurwetenschap. Het vervolgen van deze weg door de

geesteswetenschap, haar kontroerse met het kantianisme. De vervulling van de menselijke ziel ook in het denken met de Christus-impuls.

FAKSIMILÉ VAN DE AANKONDIGING	89
BORDTEKENINGEN	90
NAWOORD De zelfbekrachtiging van het menselijk kennen	95
THOMAS VAN AQUINO – <i>korte levenschets</i>	119
AANTEKENINGEN BIJ DEZE UITGAVE	123
AANTEKENINGEN BIJ DE TEKST	129
AANTEKENINGEN BIJ HET NAWOORD	141
PERSONENREGISTER	147
LITERATUUR	149
RUDOLF STEINER OVER DE VERSLAGEN VAN ZIJN VOORDRACHTEN	152